

-85-

• ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение 1

ПЛАН ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И ЛИКВИДИРАНЕ НА ПОЖАРИ, АВАРИИ И СТИХИЙНИ БЕДСТВИЯ, ЗА ЕВАКУАЦИЯ НА ХОРА И ИМУЩЕСТВО НАМИРАЩИ СЕ НА СТРОИТЕЛНАТА ПЛОЩАДКА.

Съгласувано с РСПАБ:	
/...../	1

Утвърждавам: .....

/...../

ПЛАН

ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, ЛИКВИДИРАНЕ И ЕВАКУАЦИЯ НА ХОРА И ИМУЩЕСТВО ПРИ ПОЖАР, СТИХИЙНО БЕДСТВИЕ ИЛИ АВАРИЯ на строителната площадка на Обект: "РЕМОНТ НА РЕШЕТКИТЕ НА ОСНОВЕН ИЗПУСКАТЕЛ НА ЯЗОВИР „КЪРДЖАЛИ“-ЛОИ"

I. ОБЩИ ПОЯСНЕНИЯ

1. За ръководител на евакуацията определям - Техническият ръководител на обекта.
2. Сигнал за евакуация определям - прекъснат удар по метален предмет.
3. Евакуацията ще се извършва през - съществуващите подходи, изходи, рампи, стълби.
4. Евакуационните изходи винаги да са свободни от материали и строителна механизация
5. Контролно място за сбор на евакуираните определям - площадката пред строителният фургон.

II. СЪОБЩИТЕЛНА ВРЪЗКА

1. Първият забелязал пожара, бедствието или аварията е длъжен незабавно да съобщи на телефон 112, да алармира ръководството на обекта чрез GSM, телефон и др..
2. Ръководителят на евакуацията определя контролното място за сбор - площадката пред строителният фургон на Изпълнителя.
3. Противопожарните автомобили се посрещат от техническият ръководител.
4. Ръководителят на евакуацията докладва на командира на огнеборците:
  - > информация за броя на евакуираните и броя на останалите в обекта работници и служители и пребиваващи
  - > информация за най-близко находящите се водоизточници;
  - > информация за взривоопасните и пожароопасни вещества и материали съхранявани в непосредствена близост до пожара, както и за тези които в условията на горене отделят токсични вещества;
  - > информация за окомплектовката на вътрешните пожарни кранове / при наличие на такива / и предприетите първоначални гасителни действия.

III. НЕПОСРЕДСТВЕНА ЕВАКУАЦИЯ

1. Под ръководството на техническия ръководител и с помощта на медицински персонал /или обучените лица по първа долекарска помощ/ се организира извеждането на хората и изнасянето на ценни материали и оборудване от складовете на обекта.
2. Извеждането на същите и определянето на контролното място се съобразява с посоката на вятъра - срещу нея.
3. На контролното място хората се подреждат, с цел лесно и бързо преброяване.
4. Извеждането на хората от строителната площадка се осъществява през срещуположните изходи на евентуално възникнал пожар.
5. При задимена обстановка хората да поставят на лицето, главата и други незащитени части от тялото навлажнени кърпи, платове и др., с цел предпазване от натравяне и изгаряне, като се движат близо до пода.
6. При струпване на хора да не се полагат излишни усилия. Да се запази хладнокръвие и разум при всякакви обстоятелства. Да не се допуска паника у Вас и околните. Не рискувайте излишно с прибързани решения. При задимяване на евакуационните пътища останете на място. Съобщете за вашето присъствие,

IV. ТЕХНИЧЕСКИ МЕРОПРИЯТИЯ

1. С известяването на пожара, земетресението или друго бедствие, лицата отговорни за спиране на механизацията и сбора на хората по най бърз начин изпълняват задълженията си и докладват на ръководителя на евакуацията.
2. Аварийно осветление при необходимост се осигурява от ..... - електротехник;

3. Външните водоизточници се подготвят от..... - водопроводчик, който докладва за възможното им /невъзможно/ ползване на ръководителя на евакуацията.

У.ПОЖАРОГАСЕНЕ

1. Пожарогасенето се извършва от незаетия в евакуацията персонал и от определените в противопожарното ядро лица.
2. Способите на гасене се определят на място от ръководителя на пожарогасенето до пристигането на огнеборците.
3. Разпорежданията на командира на огнеборците са задължителни за всички участници в пожарогасенето и евакуацията.

След приключване на пожарогасенето охраната на обекта се поема от служител определен от Техническия ръководител на Обекта.

С този план се запознава персонала на Обекта срещу подпис.

Задължително е организиране проиграване на възможните аварийни и бедствени ситуации предвидени в плана един път годишно.

Приложения:

1. Схема за оповестяване. Списък на длъжностните лица /с мобилни и стационарни домашни и служебни телефони и адреси/, от фирмата и външни органи и организации, които трябва незабавно да бъдат уведомени при възникнала ситуация. Приложение 1.
2. Места /с описи/ за складиране и поддържане на материали, инструменти, средства за защита и медикаменти за оказване на първа до лекарска помощ и др. Приложение 2.
3. Основни правила за пожарна безопасност. Приложение 3.

Забележка : Настоящият план се утвърждава от Инвеститора

Приложение 1

СПИСЪК
НА ДЛЪЖНОСТНИТЕ ЛИЦА, КОИТО ТРЯБВА ДА БЪДАТ НЕЗАБАВНО
УВЕДОМЕНИ, ПРИ ВЪЗНИКНАЛА СИТУАЦИЯ /ПОЖАР, БЕДСТВИЕ ИЛИ АВАРИЯ/
НА ОБЕКТ:
"РЕМОНТ НА РЕШЕТКИТЕ НА ОСНОВЕН ИЗПУСКАТЕЛ НА ЯЗОВИР „КЪРДЖАЛИ” - ПОИ“

1.		
2.		--
3.		--
4.	/Технически ръководител на обекта/	
5.	/Управител на Изпълнителя или негово длъжностно лице	w

Списък на материалите и инструментите, намиращи се в склада, необходими за провеждане на аварийно - спасителни работи

Кофпомпа с маркуч	1 бр.
Пожарогасители	2 бр.
Кирки	1 бр.
Лопати	1 бр.
Брадва	1 бр.
Поцинковани кофи	1 бр.
Гумени ботуши	1 чифта
Пясък	1 сандък - 0,5 м3

СПИСЪК
на медицинските материалите и инструментите, намиращи се в склада, необходими за оказване на първа долекарска помощ при провеждане на аварийно - спасителни работи (съгл. Правила за оказване на първа долекарска помощ при увреждане на здравето при работа - ДВ, бр. 89 от 1994г.)

№	Наименование материалите	на	Мяр ка	Количест во	Забележка
1	2		3	4	5
I. Лекарствени средства					
1.	Амоняк разтвор		Ф	10	В стъкла с гумени запушалки. (Ампули с амоняк разтвор за замяна)
2.	Иод - бензин		Ф.	100	В тъмно стъкло с гумена запушалка
3.	Иодна тинктура		гр.	30	В стъкло с гумена (пластмасова) запушалка
4.	Кислородна вода		гр.	100	В стъкло с гумена (пластмасова) запушалка
5.	Риванол - разтвор		ф.	100	
6.	Небацитин пудра		ГР.	10	
II. Превързочни средства					
1.	Бинтове марлени 5У5		бр.	4	
2.	Бинтове марлени 10/8		бр.	4	
3.	Превръзка асептична готова средна		бр.	4	
4.	Памук медицински хигроскопичен пак. x 50 ф.		пак.	2	
5.	Анкерпласт с размери 1 м./4 см.		пак.	2	
6.	Анкерпласт с размери 5м./8 см.		пак.	2	
7.	Лейкопласт 5/5 ролки		опак.	2	
8.	Лични превързочни пакети		бр.	2	
9.	Игли безопасни		бр.	2	
10.	Шини крамерови		бр.	8	
11.	Носилки		бр.	2	
III. Други материали					
1.	Чаша за вода пластмасова		бр.	2	
2.	Салун за лице		бр.	1	
3.	Съд за отпадъчни материали		бр.	1	

Посочените в списъка материали, съоръжения и инструменти се ползват само при случай на пожар, бедствие или авария.

Приложение 2

МЕРКИ И ИЗИСКВАНИЯ ЗА БЕЗОПАСНА РАБОТА

Общи мерки и изисквания

Работодателите могат да назначават лица - работници и служители, които отговарят на изискванията на кодекса на труда, а в случаите, когато се изисква - да са минали медицински преглед, да са правоспособни или да имат необходимата квалификация за съответната работа.

Не се допускат до работа на строителната площадка лица, които не са осигурени с необходимите лични предпазни средства, специални и работни облекта.

Лицата които постъпват на работа в строителните фирми да се допускат на работа при спазване на Наредба № РД-07-02 /16.02.2009 год за условията и реда на провеждане на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

Подходите, преходите и входовете към обекта, намиращи се в опасните му зони или в опасните зони на ползваните строителни машини, скелета, платформи и др. да се осигуряват на не по-малко от 1.0м извън габарита им с предпазни подове, предпазни козирки и др., годни да понесат статичен товар най-малко 2.5 кг/м².

Изпълнението на всички видове СМР на открито да се преустановява по нареждане на техническия ръководител на обекта, а в негово отсъствие - от бригадира на съответната бригада при силен дъжд, гръмотевична буря, обилен снеговалеж, при условия на заледени и не посипани с пясък работни площадки (места), при гъста мъгла, през тъмната част на денонощието или при прекъсване на изкуственото осветление, както и при скорост на вятъра по-голяма от 7 м/с.

СМР се извършват само от работници, които са обучени и инструктирани по здравословните и безопасни условия на труд и пожарна безопасност.

Работещите СМР се осигуряват със специално работно облекло и лични предпазни средства от работодателя, съгласно изискванията на нормативните актове по безопасни и здравословни условия на труд и пожарна безопасност.

Не се допускат до работа лица, които са без изискващите се за съответния вид работа лични предпазни средства и не са инструктирани и обучени за припагането им.

Конкретните решения и изисквания за осигуряване на безопасна работа се определят с проектите за организация и изпълнение на строителството.

Използват се само изправни машини, съоръжения, уреди, инвентар, инструменти и други в съответствие с тяхното предназначение.

Работещите СМР се осигуряват с преносима аптечка, заредена с медикаменти и превързочни материали за оказване на долекарска помощ.

Не се допуска използването на повдигателни съоръжения, които не отговарят на изискванията за безопасното им функциониране.

Повдигателните съоръжения се обслужват само от обучен и правоспособен персонал, съгл. Наредба за безопасна работа и технически надзор на повдигателните съоръжения.

Мерки и изисквания за осигуряване на безопасна работа при извършване на водолазни работи

ОРГАНИЗАЦИЯ НА ВОДОЛАЗНИТЕ СПУСКАНИЯ. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

- *> За водолазни спускания, работа на дълбочина повече от 20 м и по преценка на ръководителя на спускането се разработва план за водолазните спускания
- ◆ Ръководителят на водолазните дейности осъществява общото ръководство и контрола на водолазната дейност.
- ◆ Ръководителят на спускането осъществява непосредственото ръководство на водолазното спускане и действията на работещите водолази и на персонала, осигуряващ спускането.
- ◆ Ръководителят на спускането отговаря за:
  - > организацията на провеждането на водолазното спускане;
  - > спазването на правилата за безопасност на спускащите се водолази през целия период на водолазното спускане.
- ◆ Ръководителят на спускането е длъжен:
  - > да си изясни поставената задача и да определи реда за нейното изпълнение;
  - > лично да провери обезопасяването на района за работа;
  - > да проведе инструктаж на водолазите и персонала, осигуряващ водолазните спускания, да им обяви плана за водолазните спускания, разпределението на задачите между водолазите и осигуряващия персонал, реда за спускане на водолазите, задачите на всеки водолаз и начина за тяхното изпълнение, мерките за безопасност и здраве при работа, както и други необходими сведения;
  - > лично да се убеди в качеството на направените работни проверки на водолазното снаряжение на спускащите се и осигуряващите водолази и средствата за осигуряване на водолазните спускания;

- > да знае наличието на въздуха и да взема мерки за допълването му до работно налягане за съответните бутилки;
  - > да ръководи или участва в обличането на спускащия се водолаз и лично да се убеди в херметичността на снаряжението;
  - > да ръководи действията на работещия водолаз под вода, а също така и на лицата, осигуряващи водолазното спускане;
  - > да води правилно водолазната документация;
  - > да осигури оповестяване и обезопасяване на района, в който се работи;
  - > да забрани или прекрати водолазно спускане, ако установи опасност за работещите водолази.
- ◆ При провеждане на водолазни спускания никой няма право да се намесва в действията на ръководителя на спускането и да дава каквито и да било указания на работещия водолаз и на персонала, осигуряващ спусканията.
  - ◆ В случай на неправилни действия на ръководителя на спускането той може да бъде отстранен от прекия му началник, който назначава друго лице с допуск до ръководство на спусканията, а при липса на такова лице водолазното спускане се прекратява.
  - ◆ Водолазите при осъществяване на спускане са длъжни:
    - > да изпълняват точно нарежданията на ръководителя на спускането;
    - > лично да извършват проверка на своето снаряжение и да вписват резултатите във водолазния дневник;
    - > да изпълняват възложената им работа под водата, спазвайки предварителния инструктаж и мерките за безопасност и здраве при работа.
  - ◆ За осигуряване на водолазните спускания се комплектува водолазната работна станция (ВРС). Това е изходният пункт (бряг на водоем, специално оборудван автомобил, кораб и др.) за започване на водолазна дейност, на който се разполага необходимото оборудване. Водолазната работна станция включва пълния комплект от водолазно оборудване (работно и осигуряващо) и средства за обезпечаване на водолазните спускания (средства за въздухоснабдяване, свързка, осветление и др.).
  - ◆ На непосредственото място на водолазното спускане се организира водрлазен пост (ВП), от който се извършва водолазното спускане.
  - ◆ При работа в тъмната част на денонощието на ВРС и ВП се осигурява необходимото осветление.
  - ◆ Водолазна дейност на дълбочина над 20 м или в режим на декомпресия се извършва при наличие на не по-малко от трима водолази и един осигуряващ водолазните работи. Медицинското осигуряване се осъществява от лекар, допуснат до осигуряване на водолазни спускания.
  - ◆ Дълбочината на водолазното спускане трябва да съответства на техническите характеристики на използваното снаряжение, средствата за осигуряване, допустимите дълбочини според квалификацията на спускащите се водолази и правомощията на ръководителя на водолазното спускане.
  - ◆ При водолазните спускания задължително се осигурява транспортно средство, което да позволява незабавно транспортиране на пострадал водолаз до най-близкото медицинско заведение с възможност за оказване на първа медицинска помощ.

ПОДГОТОВКА НА ВОДОЛАЗНИТЕ СПУСКАНИЯ

- ◆ Подготовка на водолазните спускания включва:
  - > зареждане на водолазните апарати с въздух или друга дихателна смес;
  - > избор и оборудване на мястото на спускане;
  - > измерване на дълбочината, температурата на водата и въздуха и скоростта на течението;
  - > разпределение на задълженията между водолазите и персонала, обслужващ спускането, и провеждане на техния инструктаж;
  - > работна проверка на водолазното оборудване и средствата за осигуряване;
  - > медицински претпед - проверка общото здравословно състояние на водолазите.
- ◆ Преди спускане под вода водолазното оборудване и средствата за обезпечаване на спускащия се и осигуряващия водолаз се подлагат на работна проверка. Резултатите от работната проверка се нанасят във водолазния дневник и се докладват на ръководителя на спускането.
- ◆ Зареждането на водолазните бутилки се извършва в съответствие с действащи нормативни документи за зареждане на съдове под налягане **ЗА ОПРЕДЕЛЕНИЯТ ВИД РАБОТА.**
- ◆ По време на водолазни работи под вода в открити и затворени водни басейни задължително водолазът/групата водолази използва сигнален буй. При работа под вода, която предполага заплитане на осигуряващия буй, се допуска да не се използва такъв, като се предприемат мерки за наблюдение и осигуряване на работещия водолаз.

СПУСКАНЕ НА ВОДОЛАЗ ПОД ВОДА

- ◆ Спускането на водолази от кораби или плаващи платформи се разрешава при вълнение на морето не повече от 3 бала. При водолазни работи е необходимо да се вземат мерки за защита на

мястото на спускане от въздействието на вълните. Осигуряващото плавателно средство трябва да бъде разположено така, че бордът (кърмата), от който се провеждат водолазните спускания, да се намира от подветрената страна. При наличие на лодка, същата се спуска на вода преди влизането на първия водолаз под вода.

- ◆ Цвартването към или плаващи платформи, от които се провежда водолазна работа, се разрешава само от ръководителя на водолазните работи с вземане на всички необходими мерки за безопасност.
- ◆ Водолазът е длъжен да извърши влизането във водата от кораб или плаващи платформи по трапа или със скок. Скачането от трапа е забранено. Спускането от кораб или плаващи платформи със скок на водолаза от борда се разрешава при височината на борда не повече от 3 м. Аналогично е спускането от пирсове, понтони и др.
- ◆ Началната скорост на спускане до дълбочина 10 м не трябва да е по-голяма от 6-10 м/мин, а след това се разрешава увеличаване до 20 м/мин в зависимост от тренираността на водолаза.
- ◆ При изтичане на времето за пребиваване на водолаза под вода се подава сигнал за излизане на повърхността. Приел сигнала, водолазът е длъжен да отговори, да прекрати работата, да подходи към спусковото устройство (въже) и да започне излизане. Ако от водолаза е получен аварийен сигнал или водолазът не отговори два пъти на подаден към него сигнал, осигуряващият е длъжен незабавно да започне изваждането му.

При извършване на водолазни спускания от кораб или плаващи платформи се забранява:

- > превъртане на гребните винтове;
- > използване на оборудване, изнесено извън борда на кораба;
- > пришвартоване на кораба;
- > обирание или спускане на котвената верига;
- > отваряне на кингстони в района на водолазните работи;
- > включване на хидроакустически устройства;
- > високо напрежение;
- > провеждането на товарно-разтоварни работи, а също и изхвърлянето на предмети зад борда на кораба

При извършване на водолазни спускания от лодка и групови водолазни спускания се спазват следните правила:

- > водолазните спускания от лодка се изпълняват в автономно или шлангово снаряжение при вълнение до два бала;
- > спускането на водолаза се осъществява по правило от лодката по способа падане във водата от положение седнал на борда (транцевата дъска) с гърба напред.

Спускане в група се използва при работа в открити водоеми, като:

- > при спускане в група единият от водолазите се назначава за старши на групата под вода;
- > при необходимост осигуряването се извършва от лодка чрез сигнално или контролно въже;
- > групата в никакъв случай не се разделя до края на спускането; при загуба на връзка между членовете на групата всички задължително изплуват на повърхността; спускането може да продължи след възстановяване на връзката.

Водолазът с автономно водолазно снаряжение с отворена схема на дишане след изчерпване на основния въздушен запас и с включване на резервния е длъжен да докладва на ръководителя на спускането, ако има връзка, и да започне изплуване съгласно предварителния инструктаж. Забранява се работата да продължи с резервен въздушен запас.

Преди спускане на водолазите под вода от кораб, плаващи платформи или лодка се вдигат предупредителните сигнали съгласно международните морски правила.

Специални условия на водолазните пускания са:

- > през зимата и под лед;
- > при неблагоприятни метеорологични условия (вълнение, вятър);
- > при течение;
- > в нефтопродукти;
- > при радиоактивно или химическо замърсяване;
- > високопланински;
- > при силно намалена видимост;
- > през нощта;
- > под корпуса на кораб.

Водолазните спускания при температура на въздуха под 0°C се извършват само с автономно снаряжение. При спускане под вода в условия на ниски температури е необходимо да се вземат мерки за предпазване на вентилите, редукторите, изпускателните и дихателните клапани от замръзване. Водолазни спускания в зимни условия се извършват при температура на въздуха не по-ниска от -10°C. За спускане под лед е необходимо да се пробие отвор в леда с размери 2 на 2 метра без остри краища. Краят на отвора се обезопасява.

- 62 -

Забранява се спускането на водолаз при наличие на движещи се ледени блокове (ледоход). В случаи, свързани със спасяване на хора, спускането на водолаза се разрешава при вземане всички мерки за сигурност.

Водолазни спускания в неблагоприятни метеорологични условия се извършват при вълнение до три бала и вятър до четири бала (7 метра в секунда).

Водолазни спускания в бързотечащи води се изпълняват при скорост на течението до 1,5 метра в секунда. При по-голяма скорост на течение на мястото за работа се поставят защитни устройства.

При наличие на повърхността на водата на слой от нефтопродукти спускания се разрешават, ако е разчистен слой от повърхността в момента на влизане и излизане. Забранява се спускане в бензин и други летливи или отровни вещества.

Към специфичните условия за провеждане на водолазни спускания в планина се отнасят:

- > пониженото атмосферно налягане, съставляващо на височина 1000 м 0,089 МРа, на 2000 м - 0,078 МРа, на 3000 м - 0,069 МРа, на 4000 м - 0,06 МРа, на 5000 м - 0,053 МРа,
- > стръмните брегове на езерата и реките, неравното дъно,
- > хладните подводни течения,
- > възможностите за каменопади и свличания и наличието на сухи речни русла, по които може внезапно да придойде вода.

При извършване на водолазни спускания в планински условия водолазите са длъжни да се адаптират към пониженото атмосферно налягане и извършват декомпресия. Признаците за адаптация са намаляването или изчезването на симптомите на планинските болести (шум в ушите, виене на свят, слабост, кръвотечение от носа и ушите). Ако водолазът не се е адаптирал или има оплаквания, не се допуска до спускане.

При силно намалена видимост под вода задължително се използва сигнално въже между водолазите и осигуряващия. Водолазите, работещи в група, се осигуряват по между си със сигнално въже.

При извършване на водолазни работи през нощта задължително се осигурява персонално водолазно осветление за всеки водолаз, водолазите поддържат връзка по между си със сигнално осигурително въже с дължина 1500 мм и ф 6-8 мм.

При водолазни работи под кораби задължително се използва подкипно въже. Допуска се работа под кила на кораба при разстояние между кила и грунда не по малко от 2 м при вълнение до 1 бал.

ПОДВОДНО РЯЗАНЕ И ЗАВАРЯВАНЕ

За изпълнение на подводно рязане и заваряване се допускат водолази с квалификация водолаз заварчик.

Водолазите могат да изпълняват следните видове подводни електрозаваръчни работи:

- > ръчно електродъгово заваряване с покрити електроди, полуавтоматично и автоматично заваряване с
- > електродна тел, ръчно и полуавтоматично електрокислородно, електродъгово и плазмено рязане.

Водолазите, назначени за изпълнение и осигуряване на подводно рязане или заваряване са длъжни да знаят и точно да изпълняват правилата за безопасна работа с подводното електрозаваръчно оборудване и източниците на заваръчен ток, изложени в инструкциите на завода-производител, да умеят да оказват първа помощ на пострадали или поразени от електрически ток.

Ръкохватката и всички проводници, използвани при подводно рязане или заваряване, трябва да имат сигурна изолация, а кабелите трябва да бъдат гъвкави, еластични, без увреждания.

За предпазване на очите от вредното въздействие на електрическата дъга към водолазната маска трябва да се прикрепват защитни тъмни очила (светлофилтри).

Спускането на водолаз за електрозаваряване/рязане трябва да се извършва по спусково въже.

ЗАБРАНЯВА СЕ използването на заваръчния кабел за спускане и изваждане на водолаза. На мястото на работата трябва да има достатъчно подводно осветление.

- ◆ **ЗАБРАНЯВА СЕ** провеждането на подводни електрозаваръчни работи (рязане) без пряка двустранна телефонна връзка с водолаза заварчик. В случай на прекъсване на връзката с водолаза електрическият ток веднага се изключва до нейното възстановяване.
- ◆ При заваряване/рязане токът се включва и изключва само по команда на водолаза, който извършва заваряването/рязането. За тази цел в заваръчната електрическа верига трябва да има прекъсвач закрит тип, разположен на поста за управление на спускането, близо до пулта за връзка с работещия водолаз. Номиналният ток на изключвателя трябва да бъде по-голям или равен на максималния ток на заваръчния агрегат.
- ◆ Водолазът заварчик, извършващ подводно заваряване/рязане, е длъжен:
  - > при подадено напрежение да заема такова положение, че да не се намира между края на електрода и заварявания/рязания обект (мястото, където е закрепен обратният полюс);
  - > да държи ръкохватката и електрода далеч от себе си, така че да не докосва метални части от своето снаряжение;

- > да не пипа с ръка електрод, намиращ се под напрежение, да не го оставя на грунта или върху обекта за заваряване/рязане;
  - > да извършва смяната на електродите само след изключване на тока, потвърдено по телефона, а също така лично да се убеди в отсъствие на искри при допирание на електрода до обекта за заваряване/рязане;
  - > в случай на приваряване на електрода към обекта за заваряване/рязане да подаде команда за изключване на тока и след потвърждаване да откърти приварения електрод с ръка или чук;
  - > при усещане на най-малки признаци за преминаване на електрически ток през неговото тяло или при попадане на вода във водолазния костюм да поиска незабавно изключване на напрежението и да излезе на повърхността.
- ◆ При подводно плазмено рязане трябва да се вземат допълнителни мерки за осигуряване електробезопасността на работещия водолаз:
- > водолазът да бъде облечен във водолазно снаряжение с шлем, изработен от диелектричен материал или със специално електроизолационно покритие;
  - > на главата на водолаза да има мек изолиращ подшлемник (диелектрично боне).
- ◆ В случай на поражение на водолаза-заварчик от електрически ток следва веднага да бъде изваден на повърхността, бързо да му се снее снаряжението (при необходимост да се разреже водолазния костюм) и до идването на водолазния лекар да му се окаже първа помощ — да се сложи удобно да легне по гръб, да му се осигури достъп на чист въздух и да се пристъпи при необходимост към изкуствено дишане.
- ДРУГИ ВОДОЛАЗНИ РАБОТИ**
- ◆ При работа с пневматични и хидраплични режещи инструменти водолазът трябва да държи инструмента само за ръкохватките. Включването на режещите инструменти може да стане само тогава, когато водолазът се убеди, че режещият инструмент е на безопасно разстояние от снаряжението и шланговете.
- ◆ При работа с инструменти за взривно действие трябва да се спазват следните мерки за безопасност:
- > инструментите да се използват на дълбочина, непревишаваща посочената в експлоатационната инструкция;
  - > преди използването на инструменти с взривно действие е необходимо да се осигури отсъствието на хора, боезапаси, гориво и взривни смеси от противоположната страна на пробивната преграда или корпус;
  - > да не се използват инструменти с взривно действие при наличие на каквато и да е неизправност;
  - > инструментът с взривно действие да се зарежда съгласно инструкцията и да не се спуска под вода, завързан направо с въже, а в приспособена за целта кутия;
  - > при забиване на шпилки да не се използва по-голям заряд, отколкото е необходим за пробиването на дадената дебелина;
  - > при работа под вода инструментът да не се държи в такова положение, че да е насочен към самия водолаз или осигуряващия го;
  - > при засечки да се изчака времето, предвидено по инструкцията, след това да се смени стволът или да се подаде на повърхността.

ПРАВИЛА ЗА БЕЗОПАСНОСТ ПРИ РАБОТА С МЕДИЦИНСКИ КИСЛОРОД

Кислородни бутилки се зареждат с медицински газообразен кислород по БДС 1350:1981. ЗАБРАНЯВА СЕ използването на технически кислород за дишане.

При получаване на кислород производителят/доставчикът е длъжен да предостави протокол с данните от лабораторен анализ на същия. Кислородът се получава само в 40-литрови бутилки под налягане 15-20 MPa, в светлосин цвят и маркирани съгласно изискванията на действащите нормативни актове. За предпазване от удари бутилките с кислород се пренасят на специални платформи. На щуцера се поставя заглушка, а на самия вентил се поставя капачка.

ЗАБРАНЯВА СЕ хващането на бутилката за вентила при пренасянето.

Преди началото на работа с кислород е необходимо да се измият ръцете, облеклото не трябва да е замърсено от масло или лесно възпламеняващи се вещества, работният инструмент трябва да е обезмаслен.

ЗАБРАНЯВА СЕ допирането до бутилките с омаслени ръце или ръкавици. В помещението, където се провежда зареждането с кислород, не се допускат съхраняване на гориво и лесно възпламеняващи се вещества и открит огън. На предметите, които могат да имат съприкосновение с кислорода, не трябва да има следи от растителни и животински масла.

ЗАБРАНЯВА СЕ пушенето в близост до кислородните бутилки и в помещенията, където се провежда зареждането с кислород.

ЗАБРАНЯВА СЕ да се поставят кислородни бутилки на разстояние, по-малко от 3 м, от печки, електрични машини, трансформатори и други. За защита на бутилките от слънчевите лъчи (когато се намират на открито място) е нужно да се покрият с брезент и да се охлаждаат през определено време.

ЗАБРАНЯВА СЕ да се отвиват предпазните капачки и вентилите на кислородните бутилки с удари или пилене. В случаите на замръзване се разрешава вентилът да се размрази с чиста кърпа, напоена с гореща вода.

ЗАБРАНЯВА СЕ напълно да се изпуска кислородът от бутилките. Остатъчното налягане в бутилките трябва да е не по-малко от 0,5 МРа и върху тях да се постави надпис „Празна“. В случаите, когато вентилът е неизправен, на бутилката се прави надпис „Внимание, с неизправен вентил!“.

Преди поставяне на редукиционния клапан щуцерът се продухва (чрез кратковременно отваряне на вентила). Проверява се дали има следи по редуктора от масло или мазнини.

След поставянето на редукиционния клапан се отваря внимателно вентилът, като в момента на отваряне **СЕ ЗАБРАНЯВА** стоенето между редуктора и манометрите. Разрешава се изпопуването само на изправни редуктори.

За зареждане на бутилки с кислород се отделя специално помещение, Температурата на въздуха в помещението не трябва да превишава 35 Електрооборудването и телефонната апаратура трябва да са пожаробезопасени.

Преди преливане на кислород инструментът трябва да е добре почистен. Кислородният компресор трябва да се смазва само с водно-глицеринова смес от 50 % дестилирана вода и 50 % химически чист глицерин или със специална смазка, предвидена в инструкцията по експлоатацията на кислородните компресори.

Пълните кислородни бутилки се съхраняват в отделни помещения на стелажи, оборудвани с гнезда, в хоризонтално или вертикално положение, с вентили, обърнати встрани.

Използуването на кислород за дишане в декомпресионни камери може да се извършва само с разрешение на лекар физиолог или водолаз. Преди началото на работа на камерата се проверява херметичността на електрическите грейки, заземяването и целостта на корпуса, отсъствието в камерата на странични горими предмети.

ЗАБРАНЯВА СЕ поставянето в камерата на транспортни бутилки за захранване с кислородна смес на дихателните апарати. Не се допуска концентрацията на кислорода в барокамерата да превишава 25 %.

СЪХРАНЕНИЕ, ПОДДЪРЖАНЕ И ДЕЗИНФЕКЦИЯ НА ВОДОЛАЗНОТО ОБОРУДВАНЕ

- ◆ За съхраняване на водолазното имущество се оборудва склад, който е затворено помещение, осигуряващо защита от атмосферни влияния и слънчеви лъчи, с достатъчна площ за разполагане на водолазното имущество и с:
  - > температура от +10 до +30 °С;
  - > влажност на въздуха до 80 %;Р изкуствено осветление.
- ◆ Когато водолазната станция е разположена на автомашини, малки катери и др., където няма възможност да се оборудва закрито помещение, водолазното имущество се съхранява в стандартни опаковъчни сандъци или непромокаеми торби (сакове).
- ◆ При оборудване на водолазен пост за спускане на водолази под лед за поместване на водолазното имущество се използва временно отопляемо помещение, палатка или закрит автомобил.
- ◆ Гумените части на снаряжението при всички случаи трябва да са скрити от въздействието на преки слънчеви лъчи, запалителни или смазочни материали, а при поставяне в помещение се разполагат не по-близо от 2 м от отоплителни уреди.
- ◆ След спускане хидрокостюмите мокър тип се измиват добре със сладка вода отвътре и отвън и се окачват за изсушаване и съхранение. Хидрокостюмите от сух тип след спускане се измиват отвън и се окачват по същия начин.
- ◆ При интензивна експлоатация хидрокостюмите се измиват най-малко веднъж месечно, а при нужда (замърсяване, предаване на друг водолаз) се изпират отвътре и отвън с миещ препарат и четка.
- ◆ Всички части на снаряжението (маска, дихателен автомат, дихателен апарат, плавници, нож и др.) след спускане се почистват от замърсяване, измиват се със сладка вода и се поставят на определените им места.
- ◆ Бутилките на водолазните апарати трябва да са заредени до работното им налягане и поставени за съхранение на определените им места. Незаредените бутилки се съхраняват отделно от заредените.
- ◆ Спусковите, ходовите и сигналните въжета, шланг сигналите и телефонните кабели след спускането се подсушават, навиват се на съответните макари или на бухти и се покриват или се поставят в закрити помещения. Инструментите, използвани при изпълнение на водолазната работа, се почистват, подсушават, смазват се и се поставят на определените места.

